

Hurrien hipatko

Olen peräisin umpisuomalaiselta paikkakunnalta. Ruotsia ei puhuttu eikä ymmärretty. Isä lorutteli joskus ruotsin lukusanoja, ja ihmettelin mistä hän oli ne oppinut.

Oppikoulussa törmäsin oikeasti ruotsiin. Opettaja, iäkkäänpuoleinen vanhapiika pelotti ensin. Vuosien mittaan mieli kuitenkin muuttui. Sally osoittautui loistavaksi ruotsin opettajaksi ja taitavaksi nulikoiden käsittelijäksi. Onneksi hän opetti meitä koko seitsemän vuoden ajan.

Muistan, kun uhosin, että matikasta ja molemmista kotimaisista täytyy saada ällät. No, se onnistui. Silloin näet ällän kirjoittaminen oli huomattavasti helpompaa kuin nyt.

Opiskelujeni loppuvaiheessa jouduin tekemisiin erään ruotsinmaalaisen organisaation kanssa. Minut houkuteltiin tekemään diplomityökin sinne. Kirjallisesti kommunikointi kävi kätevästi, mutta suullisesti sotkeuduin. Muistan ensimmäisen kokouksemme. Pöydän takana istui puolen tusinaa ruotsalaista herrasmiestä ja toisella puolella me. Professori ja minä.

Ymmärsin kuta kuinkin, mutta ihmettelin, mitä joka lauseessa toistuva sana dom oikeastaan tarkoittaa. Sitä kun käytettiin niin epäjohdonmukaisesti. No, selvisi kohta. Diplomityö valmistui ja raportit kirjoitettiin.

Kuinka ollakaan ajauduin tänne Länsi-Uudenmaan ja Lounais-Suomen ruotsinkielisille paikoille töihin. Nämä hurrithan olivatkin ihan tavallisia pulliaisia. Samat murheet, samat ilot kuin meilläkin.

Että miksikö tällainen loru. No, kun ilmoituksista ja uutisista huomasin, että Perniön-Särkisalon Pohjola-Norden ry järjestää 30-vuotisjuhlaansa. Miksei siis katsomaan, miten nordiska sujuu jyrkän kielirajan suomalaisella puolella.

Suomessa vallitsee vieläkin ristiriitoja enemmistön ja vähemmistön kesken. Ruotsissa vuonna 1919 perustettu Föreningen Norden ja sen suomalainen vuonna 1924 alkunsa saanut sisar Pohjola-Norden pyrkivät oman julistuksensa mukaan edistämään Pohjoismaiden keskinäistä tuntemusta, koulujen oppilasvaihtoa sekä ystävyyskuntatoimintaa ja innostamaan aktiivista keskustelua. Jäseniä Suomessa on noin 14 ja koko Pohjolassa 80 tuhatta. Pohjola-Norden ylpeilee tehneensä ensimmäisenä aloitteen mm. ainutlaatuisesta pohjoismaisesta passivapaudesta.

Sodanjälkeisissä oloissa Pohjola-Nordenin ja Pohjoismaiden neuvoston kaltaiset elimet takasivat meille edes jonkinlaisen henkireiän vapaampiin oloihin. Tuntuu suorastaan käsittämättömältä, että Neuvostoliitto salli kovimman paineen aikoina jatkaa pohjoismaista passivapautta.

Perniön-Särkisalon Pohjola-Norden järjesti kelpo juhlat. Ohjelman suunnittelusta ja toteutuksesta henki rauhallisuus ja varmuus. Puhujat osasivat asiansa eivätkä jaaritelleet. Erikoisesti pidin siitä, että järjestäjät olivat osanneet ylipuhua niin monta paikkakunnan nuorta musikanttia yleisön eteen, parhaana ja varmimpana hanuristi Niklas Engblom. Piazzollan salaperäiset ja surulliset sävelet soivat sähkövästi.

Tällaiset juhlat ovat omiaan lisäämään ymmärtämystä kieliryhmiemme välillä. Pohjola-Norden-veteraani Bruno Blomqvist osui kahvipöydässä naulankantaan painottaessaan, että meille suomalaisille pohjoismainen yhteistyö on ollut ja on edelleen välttämätöntä.

pajen